

Adrienne von Speyr

MEDIC și PACIENT

Traducere din limba germană de
Alexandru Bejinariu

Galaxia Gutenberg

2022

CUPRINS

<i>Prefața editorului</i>	7
I. Studiile de medicină	9
1. <i>Începuturile</i>	9
Prezent și viitor	9
Prima atitudine personală	10
Întâlnirea cu corpul	13
2. <i>Studiul clinic</i>	17
Atmosfera apăsătoare	17
Ierarhia spitalicească	20
Depersonalizarea pacienților	22
Studentul	26
II. Cabinetul	31
1. <i>Amenajarea</i>	31
Noua raportare la pacient	32
2. <i>Relația cu colegii</i>	37
Raportul indirect	37
Raportul direct.....	39
3. <i>Secret de serviciu</i>	46
Legea	46
Eu – el, eu – tu	48
Literatura care inspiră	52
III. Sănătos și bolnav	59
1. <i>Problematica sănătății</i>	59
Încrederea	62
Comportamentul medicului	63
2. <i>Problematica adevărului</i>	73

Aspectele sale.....	73
Imagini din timpul consultațiilor	79
IV. Medicul creștin.....	87
Scriptura	87
Responsabilitate	89
Influența viziunii asupra lumii a medicului ...	92
Căi de acces către biserică	93
Medicul și preotul	95
O carte de Paul Tournier	99
Un roman de Gotthelf	108
Rugăciunea și contemplația medicului	112
Medicul bolnav	118
Medicul și Cristos	122
V. Diverse însemnări.....	129
Medicul pe calea către Dumnezeu	137

Prefața editorului

Așa cum arată și autobiografia sa, Adrienne von Speyr s-a ocupat neconștient, încă din timpul studiilor de medicină, cu întrebări de etică medicală, uneori înfățișându-și deciziile legate de acestea chiar într-un mod spectaculos. În anii în care a practicat intens medicina, interesul său pentru aceste probleme a sporit continuu. Seriozitatea intenției sale de a scrie o lucrare pe această temă este confirmată pe deplin de numeroase însemnări care constau adesea doar în șiruri de cuvinte-cheie referitoare la temele avute în vedere. Marele plan nu a fost realizat, numeroase teme (cum ar fi moartea și eutanasierea, întrebări de medicină pastorală, dar și probleme de natură aparent pur practică, precum problema caselor de sănătate și efectul lor asupra relației dintre medic și pacient) nu au fost expuse. Ocazional, Adrienne recurge la forma povestirii, însă, după câteva pagini, expunerile parțial insuflite se întrerup. Iată titlurile: „Prima zi în spital”, „Asistentele”, „Medicul, tinerețea și moartea sa”.

Toate textele cuprinse în acest volum au fost dictate subsemnatului, în afară de două, pe care autoarea însăși le-a dat la tipar: recenziile la cartea lui Tournier a apărut în *Schweizer Rundschau*, în iulie 1944, iar studiul „Literatura care inspiră” a fost

publicat (sub titlul „Despre medic în calitate de cititor”) în *Festschrift für Fritz Ernst*, Zürich 1949. Ca supliment, am atașat acestui mic volum o selecție din însemnările sale de mână la lucrarea neîncheiată.

Oricât de cuprinzătoare ar fi fost lucrarea finalizată, temele centrale în jurul cărora gravitează gândirea lui Adrienne sunt desigur abordate în fragmentele oferite aici: introducerea general justificabilă a studentului la medicină în profesia sa, raportarea la fel de general corectă a medicului practician la pacienții săi și, în fine, vasta problemă a adevărului medical, așa cum se prezintă acesta, pe de o parte, în conștiința medicului și, pe de altă parte, în trăirea pacientului, ale căror limitări reciproce nu pot fi depășite decât prin deschiderea către adevărul divin – și către ceea ce ne este accesibil din acesta prin Isus Cristos.

Fragmentele prezente aici, precum și un alt mic volum cu îndrumări practice pentru prietenie, logodnă, căsnicie („Christiane”), arată cât de mult era preocupată Adrienne von Speyr, în toate privințele vieții obișnuite, de oamenii aflați în grija sa și cât de mult s-a luptat mereu pentru a împăca numeroasele sale responsabilități lumești cu abundența intuițiilor sale spirituale pentru care depun mărturie comentariile sale exegetice și alte lucrări religioase.

Hans Urs von Balthasar

1. Studiile de medicină

1. Începuturile

Prezent și viitor

Studentul care începe studiul medicinei are o imagine clară a țelului său. Această imagine este plasată undeva în viitor, atunci când va activa ca medic. Cel mai adesea, pentru el primează un anumit interes, cum ar fi cel științific, ajutarea semenilor, sau, de asemenea, propriul său mod de viață ca medic. Își imaginează cum își va împărți timpul: pentru pacienți, dar și pentru alte lucruri care îl interesează. Din dragoste față de această proiecție a viitorului său, își începe studiile.

Ar trebui să i se explice, însă, că între prezentul și viitorul său nu există nicio prăpastie. Tot ceea ce înțeprinde acum ca student ține deja de imaginea pe care el o consideră una viitoare; el trebuie, într-adevăr, să fi fost deja influențat – oarecum retroactiv – de această imagine. Atât momentul de față, cât și ceea ce are să vină trebuie să se influențeze și să se adapteze reciproc. El se integrează de la bun început în unitatea astfel formată. Nu poate studia doar cu o

fiindcă așa este prevăzut în planul de studiu ca atare, trebuie să și-o însușească. Probabil că nici nu înțelege cum anume este constituit acest plan de studiu, dar aceasta nu contează. În fond, el nu face parte dintre cei responsabili de proiectarea planului, ci dintre cei care trebuie să îl urmeze și să-și însușească cele prescrise. Pentru aceasta, are nevoie mai întâi de disciplină și obediență: această testare anume este prevăzută în plan, trebuie să o treacă. Desigur că fiecare are preferințele sale, dar aceasta nu înseamnă că are și dreptul de a neglija, cu o atitudine sfidătoare și atotștiutoare, celelalte lucruri prevăzute în programa de studiu. Începătorul vede lucrurile de jos, de aceea perspectiva sa poate fi una deformată și chiar eronată. În această situație, este necesară o porție consistentă de smerenie. Studenții se comportă în genere ca și cum ar fi superiori față de orice altceva. Ei ar trebui, dimpotrivă, să aprecieze munca celor care au elaborat programa de studiu. Chiar dacă ar fi convins că ceva anume este anapoda sau de prisos, studentul tot ar trebui să se dedice sarcinii încredințate. Poate că mai târziu va putea să-i transmită celui responsabil care anume consideră el că ar fi o variantă mai bună. Înainte de toate, însă, trebuie să facă față acelor lucruri pe care în acest moment încă nu le înțelege.

Pe de altă parte, medicina nu are un caracter absolut. Astfel, există de asemenea și cerința opusă